

6. Красникова Л.В. Микробиологическая безопасность пищевого сырья и готовой продукции: Уч. пособие / Л.В. Красникова, П.И. Гунькова. СПб.: НИУ ИТМО; ИХиБТ, 2014. 91 с.

УДК 631.5: 633.174 (1-924-85)

Свиридова Л. А., канд. с.-г. наук, доцент, **Могилевська В.**, аспірант
Державний біотехнологічний університет

ПОЛЬОВА СХОЖІСТЬ І ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ РОСЛИН ГІБРИДІВ СОРГО ЗЕРНОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД ВПЛИВУ ФОРМ І ДОЗ ДОБРИВ

Вивчали гібриди сорго зернового зарубіжної селекції Аггіл і Брігга та окремі елементи адаптивної технології для більшої реалізації генетичного потенціалу в ґрунтово-кліматичних умов нашої зони.

Польові дослідні закладенні методом розщеплених ділянок у триразовому повторенні. Площа ділянки 12 м², облікової – 10 м². Ґрунт дослідного поля – чорнозем типовий, глибокий, важкосуглинковий, на карбонатному лесі. Погодні умови у 2020-2021 рр. за температурними показниками, кількістю опадів і їх розподілом помітно відрізнялися від середньобагаторічних показників. Водночас це дозволило повніше вивчити вплив досліджуваних елементів технології вирощування на адаптивність рослин сорго зернового до мінливості абіотичних чинників.

Для більш повної оцінки впливу форм та доз добрив на формування продуктивності сорго зернового важливо визначити польову схожість насіння та збереженість рослин, оскільки рівень ценотичної напруги в посівах який визначається нормою висіву та характером розподілу рослин по площі живлення значною мірою впливає на мінливість цих показників.

Збереженість рослин сорго зернового в польових умовах є важливим критерієм ефективності використання насіннєвого матеріалу та застосовуваної технології вирощування культури. Цей показник характеризує ступінь адаптованості конкретного генотипу гібриду сорго до ґрунтово-кліматичних умов і окремих елементів технології вирощування.

Аналіз впливу технологічних чинників на формування показників польової схожості насіння та збереженість рослин до припинення їх вегетації свідчить, що досліджувані чинники істотно впливають на мінливість показників польової схожості насіння. Застосування добрив починаючи з зонального контролю збільшувало польову схожість за варіантами досліджень у гібрида Аггіл відповідно на 3, 5, 8 і 9 % порівняно з польовою схожістю 83 % на варіанті абсолютного контролю.

У гібрида Брігга польова схожість на абсолютному контролі була вищою – 87 %, але польова схожість із застосуванням усіх форм добрив зростала відповідно на 4, 6, 8, 10 і 9 %.

За нашими спостереженнями найвища збереженість рослин у гібрида Аггіл спостерігалась на варіанті зональний контроль з внесенням Амофоски в

дозі 100 кг/га – 87,5%. Застосування інших форм добрив не сприяло вищій збереженості рослин.

У гібрида Брігга найвища збереженість рослин на рівні 89,1 % була на варіантах з застосуванням Дюра СОП та Реновешн Фуерза Еліт в дозі 100 кг/га. Інші форми добрив не сприяли збільшенню збереженості рослин, а на варіанті без добрив – збереженість у цього гібрида становила 84,9 %.

УДК 633.511:575.

Сейтназарова Т. Е., д-р філософії по с.-х. наукам

Научно-исследовательский институт генетических ресурсов растений

e-mail: seytnazarovatillahan@gmail.com

ПРОЯВЛЕНИЕ ХОЗЯЙСТВЕННО-ЦЕННЫХ ПРИЗНАКОВ У ЛИНИИ ХЛОПЧАТНИКА, СОЗДАНЫХ МЕТОДОМ ГЕОГРАФИЧЕСКОЙ ОТДАЛЕННОЙ ГИБРИДИЗАЦИИ

Продуктивность хлопчатника является сложным признаком, определяемым количеством коробочек на одном растении и массой хлопка-сырца одной коробочки. Кроме того, продуктивность зависит от ряда факторов таких как скороспелость, устойчивость растений к болезням и вредителям, различные агротехнические мероприятия. Как и неправильные агротехнические мероприятия в период вегетации, высокая температура в период цветения растения также может привести к гибели урожая [1, с. 25]. Наследование признака продуктивности, как и других количественных признаков, имеет полигенный характер, т.е. проявление одного и того же признака контролируется несколькими генами. [2, с. 43-47].

Опыты проводились на центральном опытном поле НИИ селекции, семеноводства и агротехнологии выращивания хлопка. Объектом исследования служили интрогрессивные формы и зарубежные коллекционные сорта хлопчатника с высоким выходом волокна.

Среди изученных линий высокий показатель количества коробочек на одном растении отмечен у линии F₅(Л-578xS-489) – 25,7 штук. Среди изученных семи линий у четырех количество коробочек было свыше 22 штук. Самый низкий показатель наблюдался у линии F₅(Л-ТхS-6003), составил 18,2 штук. Высокие показатели количества коробочек на одном растении были отмечены у скороспелых линиях, что означает наличие положительной связи между этим двух признаками.

Показатели массы хлопка-сырца одной коробочки у изучаемых линиях были в пределах от 5,4 г до 6,6 г. Если обратить внимание на табличные данные, у линиях где количества коробочек на одном растении относительно высоко, таких как F₅(Л-578xS-6082), F₅(Л-578xS-489) показатели массы хлопка-сырца одной коробочки низкий, и наоборот. Это свидетельствует о том, что наличие отрицательной связи между этими признаками.

У изучаемых линий показатели выхода волокна было значительно выше,